

PRECUVENTAREA

la

GRAMATEC'A D. CANONICU

Timoteu Cipariu.

Cramatec'a presente s'a scrisu de in punctu de vedere istoricu. Limb'a unui poporu fiindu si ea fapta istorica si pre in urmare adeveru istoricu, de aci numai incupe la indoieala ca si in gramateca suntu de a se face cercetari scriose cusci-entiose, si gramatec'a limbei are a se funda pre basi istorice.

Nesulu istoricu intre limb'a romanesca si intre cea vechia latina in preuna cu dialectele romane mai noue, de multu e recunoscutu intre romani, si in Europ'a invetiata astadi nu se mai trage la indoieala de catu pre in nesciutori au malevoli, cari inca s'au impucinat.

Mai pucina luare a mente trase asupr' asi starea limbei istorica pre cumu se afla de una parte in monumentele vechi rom., er' de alta in dialectele provintiali, de intre care mai principali suntu alu Daciei vechi si alu celei noue. Dialectulu Istrianu, care nu ne a fostu destulu cunoscutu, inca se pare numai unu ramu alu dialectului de dein colo.

Pre aceste basi istorice, er' nu pre forme imaginare, au pre vre unu singuru dialectu mai speciale, avu de cugetu autoriulu a funda acesta gramateca de limb'a rom. De unde departandu de una parte totu elementulu ne indoitu ne-romanu, de alt'a tota cojectur'a mai audaciosa, intru defigerea formeloru si propunerea esemploru, de senesi s'a restrinsu numai la ce intru adeveru se afla seau sea aflatu candu-va in limb'a rom.

Celea de in partea dialecteloru nu aveau opu de mai multa demustare. Ele suntu vie si

fiacare se pote covinge de adeverulu celoru citate de intru insele.

Celea de in monumentele vechi aveau opu de citatiuni mai diplomatice, inse multimea materialului si strimtori'a pagineloru nu lasara locu acestui luxu diplomaticu. Si de al'mentrea cele citate in „Principia de limba“ publicate in Organu 1847-8 de asta data voru poté impleni loculu. Er' Dicu tionariulu promisulu publicului va cuprende totu. catu va fi cu potentia autoriului de in partea etimologiei si a limbei.

Partea sintactiva s'a atinsu numai in elementele ei; intru totu intensulu ei nu potea lua locu intru unu opu asia restrinsu si numai elementariu. Intru una editiune mai intensa a acestei Gramatece, de va esi candu-va, tote partile ei se vor lucra in proportiunea cerata.

In urma autoriulu si-retiene dereptulu de a s lucra si publicá acestu opu dupa cerentiele tempului, dupa metodu scolasticu seau intru alte limbe. Si pana atunci Invetiatorii cu discretiune se voru poté folosi cu acesta editiune, alegundu dupa captulu si progresulu teneriloru materi'a depusa in paragrafi si note.

Dorirea mai sincera a autoriului este, ca pu publiculu rom. se nu se afle insielatu intru asteptareai moderata. Celu pucinu autoriulu s'a nevoilitu a face totu catu ia fostu pre in potentia.

DIN VIET'A FAMILIARE A ROMANILORU.

§ 1.

Precumu celelalte asiedamente si institutiuni, asia si viet'a familiare (casnica) a romaniloru, a fostu supusa diferiteloru stramutatiuni. In tempurile de inaintea lui Scipione a fostu cu totulu alt-

mente ordinata, ca dupa aceea. Si precumu in restempulu de mainainte s'a radica de in selbategia la anumitu gradu de cultura: asia dela Scipione incoce pana la Nerone a ajunsu la celu mai inaltu gradu al finetiei, delicatetiei, moletatei grecesci, si al respiriei. De aci erasi ainceputu a scade, scadiendu si natiunea, pana ce apoi au disparutu de impreuna. Deci dara Romulu, Scipionii, si Nerone facu aci trei epoce.

§ 2.

De si nu-i vomu socoti noi pe romanii cei de antai ca semibarbari, daru aceea totu remane adeveru cumca in modrulu vietuiri, nutritie, imbracamente si uneltele loru jacea o grosolonia, si selbategia, carea se ascrie parte meseraciei loru celei de antaia, parte nepolituriei. Etruscii prestau pe aceste tempuri romaniloru tote cele necesarie spre a caroru prefacere si folosintia pucina maiestria se cerea; si romanulu in intielesulu celu stensu luat nu era p'atunci alta, decatu resbelitoriu si agricultoriu. Déca e adeveratu, cumca Romulu a emisu mai antaiu legea, pe carea se intemeia potestatea parentesca, detori'a crescerei, filorulu, si supunerea loru prin acésta cu totulu voientiei parentesci; deca dela a acestu rege se tragu legile prin cari femeiea se subordina barbatului seu, clientele se lega mai stensu de patronulu seu, si aceste nunumai pe tempulu lui, ci cu inceputulu republicei inca le vedemu in fientia: atunci Romulu pe dreptu se potea numi infientiatoriulu starei familiari a romaniloru. Pe lenga tota meseracia si poporale barbare, in relatiune cu averea loru, intrerendu mari spese la ingropatiuni, si spre infrumsetiarea mormentelorulu, de aceea s'au scrisu legile in contra astorfeliu de spese, care le au emisu Numa; si in cele 12 tabule se afla cercustiantialminte: Nime se cutedie a stenge unu rogu cu vinu, nici se indevuésca la arderea lui lemne cioplite; cadavrele sierbilorulu se nu se balsameze, nici se se duca naintea cosciugului cununi pretiose, seu materii mirositorie aprense. — Ancu Martiu, si Tarquinia Priscu au fostu cei de antai cari au redicatu cevasi averea natiunala? Romanii aveau acumu sclavi, in casele loru, decatu ca acestia nu sierbiau, ca mai tardiu, numai spre pompa, ci erau mai multu spre ajutoriu domnilorulu sei. Damele. Inca mai torceau si tieseau vestmentele familiei loru debuintiose. Ele impartiau servitorielorulu sale lau'a, si le dau o catime anumita pe fiacare di de

torsu. Sclavulu ajuta pe domnulu seu la economi'a campului. Clientele nu sierbia patronulu seu numai spre cortenire, ci prin datiuni mai mici contribuia la sustienerea casei lui. Pruncii primiau instructiune atatu dela mamele lorulu, catu si dela inveciatorii lorulu la carii se adunau, si carii se remunerau de catra parenti. Banii nu aveau atata vedea, si pomp'a damelorulu romane consta in aurulu celu porta pe sene. Cu ocaziunea devastarei Romei prin galli au stensu la 1000 ponti dela deusele. **A**supra bucatariei inca porta grige dama, carea se afla adeseori in odai'a principale lenga resboiulu de pandia. Ea cocea panea. Mobiliele in casa erau pucine si ordinare, vestmentele pucinu pretiose. Numai unoru persone era iertatu asi infrumsetia tog'a cu purpura.

§ 3.

Crescentele averi ale romanilorulu care prin subjugarile facute se totu adaugeau, au introdusu luxulu si pomp'a in vietia lorulu familiare. Numai decatu au inceputu a portá vestmente mai pretiose, a si castiga pentru mesa scule de argentu si ale indebuintia in ospetiele sale, femeile a se infrumsetia cu scule de auru, si pentru comoditate a ambla in trasure. In anulu urbei 534 a esitu Legea Metella de Fullonibus, carea opria spesele prisositorie intru gatirea vestmentelorulu. Cu pucinu dupa aceea in strepitolu armelorulu in contra cartagenilorulu au esitu legea oppica, carea opria pe femei a pune mai multu auru pe sene, ca o semiuncia, si a ambla in laintrulu cetatei seu 100 de pasi afara de cetate cu trasura; daru dupa 25 de ani acésta lege prin o resculare generale a femellorulu iubitorie de pompa, s'a stersu. — Preste totu au inceputu de aici incolo a parasi datenele parentesci. Plautu inceptu a scrie si a ataca moravurile romanilorulu, asemine faimosulu Catone, si nu fara succesu, care tempulu nainte de respiriea Cartagenei, atatu in privintia moravurilorulu, in genere, catu si in privintia vietiei familiari lu aflamu a fi fostu celu mai pres-tante. Educationea ce se da pruncilorulu, armoni'a si concordia intre casatoriti, si in intreg'a familia, activitatea, desvoltarea, si cumpetulu romanilorulu depe acestu tempu nu le potemu noi urmatorii descrie cu destula semtiveritate.

§ 4.

Acestu modelu de vietuiri a remasu multu tempu in casele romanilorulu, si guvernulu si a pasu tota ustanela ca selu introduca, si sustina in tote

casele cetatienilor sei. Totusi tempulu lui Scipione africanu celui betranu se considera, ca unulu, de in care vietia familiare a romanilor a receptu o strafomare totale. Acestu erou mare s'a demisu tempuriu, in contra voientiei quaestoriului seu alai Catone celui betranu, la cea mai mare liberalitate. Elu a fostu si dupa aceea celu mai avutu intre romani, si unulu de intre acela, carii engetau a fi cu scopu, ca averile cele mari se se indebuintieze spre pompe, si inaintarea gustului. Despre pompos'a lui Villa, (maieru, mosia la tiera) scrie Seneca: „Vidi villam stratam lapide quadrato, murum circumdatum silvae, turres quoque in propugnaculum villae utrimque subrectas. Cisternam acedificiis, et viridibus subditam, quae sufficere vel in usum exercitus posset etc.“ Vedu'a lui, Emilia avea cele mai multe sclave, cele mai multe vase si scule de argentu, si cele mai multe trasure. Scipione insusi a datu feteloru sale o diestre de 40 talenti, pe candu cea mai mare dotatiune se socotea a fi 40,000 de asi. Dela tempulu acestui barbatu a urmatu totu mai mari scaimbari in vietia familiare a romanilor. Fiacare invingere aducea noue avutii, si nesmentitu noue inventiuni de respire in cetate.*)

§ 5.

In asta privintia merita a fi oservatu triumfulu care in a. U. 565 l'a reportatu Maullu in contra Galiloru. Eroulu a adusu cu sene dela acestu poporu efeminatu, noue scene teatralei, noue lupte atletice, noue moduri de venare; militii lui scule pretioase, persone cantaretie, jucatorie. Pucinu dupa aceea in a. U. 573 a aflatu statulu necese, prin legea Orchica a constringe spesele ospetieloru, si a otari numerulu ospetiloru, catu si alu feliuriloru de bucate (!) Inse acusi s'a datu uitarei si acesta lege, — Nici o invingere n'a adusu mai multi bani in Roma, decat u cea alai Persen. Statulu a ier-

tatu atunci cetatieniloru contributiunea de totu; case pompose, si mobili stralucite erau acumu mai pretutiundene; argentariile pentru mesa mai diosu de 100 ponti argentu se socoteau inca crutiare. De aci nainte incepu si barbatii ase gati, si a se unge cu unsori miroitorie, ca femeile. O multime de sclavi se intretineau spre acela scopu, si cu multimea sclaviloru greci s'au intrudusu o multime de moravuri corupte ale acelei natiuni in Roma. In alu 592 s'a datu o noua lege in contra luxului, carea atata a tienutu, catu cea de antaia. Cu predarea Corintului s'a latitu mania de a posedé obiepte de arta grecesca. Acusi incepu a radica argentaria din casa la pretiu de 1000 ponti si, la 50 ani mai tardiu, nu ajungeau 10,000 ponti pentru argentaria celui mai de midinlocu aristocratu romanu.

§ 6.

Din di in di crescea luxulu totu mai tare, multimea sclaviloru straini se totu maria, pompa din laintru se facea totu mai stralucitoria. Dara deodata cu acestea incepu a scade inocentia si eminentia mai vertosu a femeiloru romane, si ase departa dela primeva ei prestantia. Dupa tempulu lu; Sulla luxulu iubirea de pompa s'a urcatu pan' la celu mai inaltu gradu; — etc. acestu subjugatoriu indrasnetiu a coadunatu avutiile in manile pucinoru familii romane, care rivalisau intru castigare sculeloru estranee pretioase. Sulla le premergea cu esemplu. imitatu fiindu apoi de Lucullu si Pompeiu. Acestu din urma a introdusu mania gemeloru (diamantu) in Roma, carea s'a facutu asia de domnitoria, ca si mania sculeloru grecesci de mainainte. Modulu in care romanii usurpau pretiositatele altoru provincii ni-lu areta noue aprosimativu Cicerone in oratiunea sa pro Verre.

§ 7.

Dela Sulla pana la moartea lui Augustu luxu si pomp'a au ajunsu in culmea sa si sa latitu si intre cetatienii privati, fiindu mai nainte numai in casele unoru frantasi incuibat, nici sa opritu pana candu desiertarea casseloru private au pusu capetu reului. Ce influentia stricatirosa a avutu luxulu si respitiunea asupra vietiei familiari, asupra traiului casatoritoru, si asupra educatiunei prunciloru, se areta destulu subtu triumviratu, si dupa aceea. Legile emise de Augustu inca sunt u viu argumentu. Tiberiu a ruinatu si mai tare starea lucrurilor, in vietia familiare prin introducerea

*) Frumosu graiesce despre acesta Lucan l. 160.

Namque ut opes nimias mundo fortuna subacto
Intulit et rebus mores cessere secundis,
Praedaque et hostiles luxum suasere rapinae:
Non auro tectisque modus, mensasque priores
Aspernata fames; cultus gestare decoros
Vix nurbibus rapuere mares: foecunda virorum
Paupertas fugit, totoque accersitur orbe
Quo gens quaeque perit.

crimei de laesa Majestate. Subtu acestu imperatoriu de neplacuta aducere a mente effeminarea a crescutu la un gradu preste fire, si a inmultitu causele apunerii mai multoru familii frantasia, care nainte de elu incepusera a se ivi. In midioloculu a cestoru ruinari stetera ici colea totusi unele familii, conduse de principiile curatei philosophie nemiscate in antica loru virtute, de si rare; si cercau a sustiené simplicitatea de mai nainte in casele loru. Aceste umbre de economia casnica s'au mai sustienutu pana catra tempurile lui M. Aureliu, candu reulu din laintru incepu a fi preponderatu de catra cela de in afora.

Spre incheiere insemnamu cumca pomp'a stralucirea si efemenatiunea avea acumu numai un gradu adeca: ne bunia, si acesta inca l'au ajunsu romanii subtu Nerone. Acumu nu se mai cauta ce e gustosuu fara catu de multu ajunge? Din acestu periodu a inceputu a degenera intreg'a casnicia cu barbati, femei, prunci, cu selavi cu totu. Gustulu a cadiutu, datenele romane au sburatu, totu mai multi straini se adunasera in Roma. Grandetia caracteriului romanu, care si in imbuibarile cele mai mari ale acestei natiuni se putea observa, a degeneratu acumu si sa prefacutu in usiurintja femeesca. Caderea carea era din di in di mai mare, subtu imp. Vespasianu, Domitianu, si Trajanu nu era asia oservavera. Inse cu atatu mai tare dupa aceea prin navalirea gentiloru barbare, numai in provincii ci si chiaru in Roma, si prin amestecarea cu ele, s'a deperdotu originalitatea romana. Romanulu celu mai tardiu nu se mai putea asemena, in privint'a vietiei familiari, celui de antaiu; catra aceste despotismulu, contributiunile cele storcatorie, apunerea artiloru si scientieloru au trasu dupa sene tristeles urmari ale natiunii intregi.

S. M.

FONDULU

pentru tiparirea cartiloru romané folositoare cu pretiu catu se póte mai effinu: „Rubrica deosebita lunga Fondulu Reuniunii F. R.“

Prin multu staruitoriuulu Domnu Locotenentu primariu in regim, Conte Strasoldo Nr. 61 Georgiu Ciongariu am primitu cei 20 f. publicati in Nr. 38 dela urmatórele persóne cu tragere catra binele natiunii:

D. Georgiu Ciongariu	f. cr.
„ Michael Urechiatu, locot. de clas. II. in reg. Conte Strasoldo	1 —

D. Luca Miclia, profosu in Bologna in Italia	f. cr.
„ Petru Popescu, prof. de literatura rom. in Temisora	1 —
„ Simeonu Georgianu alias Georgievits c. r. accesistu de compt. de statu in Temisora	1 —
„ Simeonu Popovits, consil. de Apelatione Temisora	1 —
D. Avramu Maxiu Protopopu greco-unitu Suburbiu-Fabricu	1 —
Dna. Madalena Janculesco, Suburbiu-Fabricu	1 —
„ Ecaterina Stoicovitia profesionista in Suburbiu-Fabricu	1 —
„ Joann Gerda, negot. in Suburbiu-Fabricu	1 —
„ Pavelu Seimanu, privat. in Suburbiu-Fabricu	1 —
„ David Pau, maistru cojocariu in Suburbiu-Fabricu	1 —
„ Ecaterina Lepaits m. cismariu in Suburbiu-Fabricu	1 —
„ Juliana Fagarasanu	1 —
„ Maria Mariucasiu, privat. in S.-Fabricu	1 —
„ Juliana Murgu, m. cismariu in S.-Fabricu	1 —
„ Ecaterina Secalasanu m. cismariu S.-Fabricu	1 —
„ Ecaterina Popescu, m. cojocariu in S.-Fabricu	1 —
„ Sofia Stanesco, a invatiatoriuulu in S.-Fabricu	1 —
„ Elisabeta Fodoru, privatiera in S.-Fabricu	1 —
„ Ecaterina Joanescu, m. cismariu in S.-Fabricu	1 —
„ Maria Lungu, m. pelariu in S.-Fabricu	1 —
„ Anna Nadesanu, m. cojocariu in S.-Fabricu	1 —
„ Rosa Treta, servitore de cancelaria in S.-Fabricu	1 —
„ Anna Petrovits, preuteasa din Udviuu .	1 —
„ Paraseva Cucu, m. cismariu in S.-Fabricu	1 —
„ Maria Pauna, m. straitariu in S.-Fabricu	1 —
„ Juliana Goronu, m. cismariu in S.-Fabricu	1 —
„ Elena Ileanu, m. cojocariu in S.-Fabricu	1 —
„ Anna Pauno, „ in S.-Fabricu	1 —
„ Saveta Marco, economu in S.-Fabricu	1 —
„ Teresia Pau, economu in S.-Fabricu .	1 —
Alti 8 fr. pentru alte 8 esemp. anticipati	8 —
Summa	40 —

Din acestia, 20 sau computatu la fondu in Nr. 38 alu. Fóiei, remaau a se computa acumu f. m. c.

adaugendu suma publicata in Foia Nr. 39—40 fri 263 —
face summa in f. m. c. 283 —

БЪТАИА ДЕ ЛА АЛМА ДЪН КРИМЕА.

Петрѣва се пхтевъ деанроне жѣдека, кѣтъ префачере аз кѣпѣтатъ оиниѣнеа зѣрналѣстикѣ дѣн Дѣра ромѣлѣскѣ, дѣпѣртѣпнѣмъ шѣ аѣчѣ декарѣера вътѣлѣѣ дела Алма кѣ тѣге апѣрѣптеле дѣпѣрате шѣ кѣ тѣге рефлѣсѣпнѣле адѣсе, дѣпъ кѣмъ о ведѣтѣ дѣн „Вѣстѣгорѣлѣ Ромѣнѣскѣ“; ва кѣлѣрѣ деконѣпѣтѣ шѣ дѣнтрѣгѣ № 76 алѣ ачѣлѣлѣшѣ. —

„Тѣрѣчѣа Жѣрналѣлѣ де Константѣнопол дѣн 20. Сѣптѣмѣрѣе пѣвлѣкѣ вѣрѣтѣоареле;

Константѣнопол, 29. Сѣптѣмѣрѣе. Еатѣ апѣрѣптеле асѣпра вътѣлѣѣ де ла Алма, лѣтѣ де ла чѣле маѣ сѣгѣре ѣсварѣ:

„Командантѣ дѣ кѣпѣтенѣе аѣ онѣтѣрѣлор аѣлатѣ хотѣрѣжсерѣ дѣкѣ а дѣченѣе вѣрѣнтѣшѣлѣе. Еѣ апѣтѣнтѣлѣ онѣтѣрѣе чѣе трѣвѣлѣлѣ сѣ сѣсеаскѣ де ла Варна шѣ Бѣргас, шѣ се дѣделѣтѣнѣчѣеас кѣ трѣвѣлѣцѣле ачѣлора де сѣпѣтѣ порѣпчѣлѣ лорѣ.

„Кѣ тоатеа ачѣстеа, оѣнд кѣ Рѣшѣѣ дѣтѣрѣеас позѣцѣѣа лор де Алма дѣтѣрѣшѣ кѣп дѣнрозѣлор, се вѣлѣврѣ сѣлѣдѣѣ а декарѣде вътѣлѣѣ. Дѣн ачѣеанѣѣ зѣ се порѣпѣрѣ рекѣпѣоанѣтерѣѣ кѣлѣрѣ шѣ не жѣс карѣ авѣрѣ маѣ тѣлѣте дѣтѣлѣпѣрѣ шѣ дѣкѣлѣерѣрѣ кѣ Рѣшѣѣ, не карѣ дѣ вѣтѣрѣ шѣ ѣ пѣсерѣ не ѣвѣгѣ.

„Дѣн 20. дѣмѣнеада, онѣтѣрѣлѣе аѣлатѣ се декарѣрѣдѣрѣ дѣн доѣ колѣданѣе. Францѣзѣѣ се амезарѣ дѣн лѣвѣгѣлѣ тѣрѣѣ; дѣвѣзѣѣлѣе лор 1-ѣа, 2-ѣа шѣ а 3-ѣа порѣпѣрѣ дѣпѣнтѣе. Дѣвѣзѣѣа 4-ѣа сѣлѣжеа де ресерѣвѣ. О парѣте дѣн онѣтѣрѣлѣе отѣманѣе дѣпѣнтѣ кѣ 1-ѣа дѣвѣзѣѣ, дѣн вѣрѣте чѣе чѣеалѣатѣ парѣте се вѣнѣ кѣ ресерѣва.

Онѣтѣрѣеа енглѣзѣскѣе фортѣнд ѣ колоана де сѣлѣнга дѣпѣнтѣ шѣ еа дѣн орѣндѣлѣла: 1-ѣа шѣ а 2-ѣа дѣвѣзѣѣ апѣкарѣрѣ елѣ маѣ дѣпѣнтѣе. Дѣвѣзѣѣа 3-ѣа лѣе вѣрѣта дѣн оарѣ карѣ декарѣтѣрѣе. Анѣѣ ѣвѣрѣ трѣмѣсе дѣпѣнтѣе 2-ѣа шѣ 3-ѣа дѣвѣзѣѣе прекарѣмъ шѣ тоатѣ кавалѣрѣѣа де ресерѣвѣ.

„Лѣгѣрѣлѣ рѣсѣскѣе ера амезарѣ не о дѣналѣгѣ шѣ дѣпѣнтѣсѣе тѣвѣлѣ кѣ сѣпѣтеле сѣпре Марѣе, шѣ дѣн досѣл рѣжѣлѣѣ Алма. Трѣѣ рѣндѣрѣѣ де тѣвѣзѣрѣ гарнѣсеас ачѣеастѣ тѣвѣлѣ де декарѣсѣѣте градѣрѣѣ де дѣпѣлѣдѣтѣе: ла сѣпѣтеле ачѣсѣтор дѣтѣрѣрѣѣ, се дѣвѣеа онѣтѣрѣеа рѣсѣаскѣе алѣкѣтѣѣтѣ дѣн 40,000 оамѣнѣ де ѣфанѣтерѣѣ шѣ дѣн зѣчѣе рѣѣпѣнтѣе де кавалѣрѣѣе кѣ 120 тѣвѣзѣрѣѣ.

„Прѣндѣлѣ Менѣчѣкофѣ ера команданѣтѣлѣ де кѣпѣтенѣе. Арѣна дѣранѣгѣ ера пѣсѣ сѣвѣтѣ порѣпчѣлѣе дѣнералѣлѣ Гѣрѣчѣкофѣ, шѣ сѣлѣнга ера команданѣтѣ

ѣе дѣнералѣлѣ Кѣрѣякофѣ. Дѣнералѣѣ Чѣлѣкѣофѣ шѣ Кѣкѣнофѣ команданѣтѣ асѣменѣа дѣвѣзѣѣѣ.

„Дѣн ачѣеастѣ позѣцѣѣе онѣтѣрѣеа рѣсѣаскѣе се екарѣсѣра де кѣтѣва тѣмѣпѣ. Сѣлѣлѣѣ вѣлѣсѣдѣѣ дѣн алѣ ера дѣтѣпѣндѣѣ прѣпѣнѣѣ кѣ сѣшѣ дѣчѣрѣчѣе сѣлѣадѣѣ рѣшѣѣ вътаѣеа каравѣнѣлор лор, шѣ не карѣ Енглѣзѣѣѣ дѣ лѣзарѣ дѣн стрѣлѣлѣчѣѣлѣ лор атакѣе. Не вѣн лѣок шѣ маѣ дѣпѣлѣт, доѣ ватѣрѣѣѣ де кѣтѣ 36 тѣвѣзѣрѣѣ ѣѣекарѣе ераѣ амезарѣте, шѣ вѣн корѣп де онѣтѣрѣе рѣсѣскѣе, асѣлѣпѣсѣе дѣтѣрѣѣо гѣроанѣтѣ марѣе сѣпѣатѣ дѣпѣпѣнтѣеа ачѣсѣтор ватѣрѣѣѣ, се прѣгѣтѣсѣе а тѣлѣа дѣрѣтѣлѣ онѣтѣрѣѣе енглѣзѣешѣтѣѣ.

„Кѣтѣре амѣлѣзѣѣ, арѣмѣѣа фѣранѣко-отѣманѣѣе се порѣпѣѣ дѣн колоанѣе, шѣ Енглѣзѣѣѣ трѣкѣврѣѣ не ла вѣн чѣеас ѣвѣрѣѣ вѣн сѣѣерт рѣжѣлѣ Алма, авѣндѣ ана пѣлѣпѣтѣ дѣн вѣрѣжѣ; шѣ кѣ тоате гѣлѣлѣлѣе чѣе пѣлоас асѣпѣрѣлѣе де ла тѣвѣлѣлѣ, пѣвѣлѣлѣрѣѣ кѣ вѣтѣжѣѣе асѣпѣра Рѣшѣѣлор шѣ лѣпѣта се дѣченѣсѣ. А доа дѣвѣзѣѣе декарѣѣе вѣн фок де рѣндѣлѣ шѣ се анѣронѣе де ватѣрѣѣѣ.

„Дѣн ачѣелѣшѣ тѣмѣпѣ, марѣшалѣлѣ де Сѣт. Арѣнод дѣндѣ порѣпчѣкѣ дѣвѣзѣѣѣѣ прѣндѣлѣлѣѣ Нанѣoleon де а се вѣрка не колоанѣѣ, 1-ѣа дѣвѣзѣѣѣ енглѣзѣѣѣ фѣкѣлѣ ачѣеанѣѣ мѣшкарѣе, шѣ о лѣпѣтѣ дѣвѣлѣрѣшѣвѣнатѣ се дѣпѣкѣлѣерѣѣ. Онѣтѣрѣѣлѣе вѣрѣтанѣчѣе дѣпѣсѣѣ дѣделѣтѣнѣчѣндѣлѣсѣ кѣ дѣрѣѣѣрѣеа подѣлѣлѣѣ карѣе се сѣѣѣрѣжѣтѣасѣе, кѣ сѣшѣпѣѣ лѣоатѣ трѣчѣе тѣвѣзѣрѣѣлѣе шѣ тѣвѣнѣдѣѣлѣе, а трѣвѣлѣтѣ сѣѣ пѣлѣрѣжѣѣ кѣтѣва тѣмѣпѣ, дѣн карѣе чѣеде доѣ дѣвѣзѣѣѣ енглѣзѣешѣтѣѣ чѣе пѣвѣлѣлѣсѣерѣѣ асѣпѣра вѣрѣжѣтѣашѣлѣлѣѣ ав дѣчѣрѣкѣатѣѣ тѣрѣѣ пѣрѣдѣрѣѣ ла трѣчѣрѣеа лор сѣвѣтѣ ватѣрѣѣѣ.

„Рѣшѣѣѣѣ авѣлѣндѣсѣе ла сѣпѣтеле дѣтѣрѣрѣѣлор лор, Енглѣзѣѣѣ адѣсерѣѣ асѣпѣра лѣокѣлѣѣѣ пѣтрѣѣ ватѣрѣѣѣ де тѣвѣзѣрѣѣ, пѣвѣлѣлѣрѣѣ вѣтѣжѣешѣте асѣпѣра вѣрѣжѣтѣашѣлѣлѣѣ, шѣ дѣн сѣлѣрѣѣ сѣѣ ѣасѣѣ дѣн дѣтѣрѣрѣѣѣ. Дѣн ачѣсѣтѣ мѣнѣтѣ трѣѣ ватѣлѣѣѣанѣе де ресерѣвѣ дѣн а 2-ѣа дѣвѣзѣѣѣ енглѣзѣѣѣ, сѣсѣндѣ асѣпѣра кѣтѣпѣлѣлѣѣ вътѣлѣѣѣѣ, пѣсѣерѣѣ дѣн неорѣндѣлѣлѣ онѣтѣрѣѣлѣе рѣсѣешѣтѣѣ, Дѣнѣѣ карѣе аѣлѣадѣѣѣ дѣрѣпѣлѣпѣарѣѣ пѣтѣмаѣ де кѣтѣ чѣеа дѣпѣтѣлѣѣѣ ватѣрѣѣѣе чѣе вѣрѣжѣтѣашѣлѣ амезарѣсе аѣчѣѣ, анѣѣ дѣпѣпѣнтѣарѣѣ асѣпѣра чѣедеѣ де ал доѣлѣеа ватѣрѣѣѣѣ, не карѣе о лѣзарѣ дѣпѣдатѣѣ. Ачѣеастѣа прѣчѣнѣлѣѣ чѣеа маѣ марѣе конѣѣлѣѣѣ дѣн рѣндѣлѣрѣѣлѣе арѣжѣтѣшѣешѣтѣѣ, карѣе пѣсѣе асѣфѣел дѣнтрѣе доѣ фокѣврѣѣѣ, лѣзарѣѣѣ ѣвѣга пѣпѣсѣтѣвѣндѣлѣшѣѣ вагажѣеде: дѣвѣлѣндѣрѣеа лор ѣвѣ дѣсѣѣ вѣлѣрѣшѣѣтѣѣ.

„Аѣлѣадѣѣѣ дѣ лѣзарѣ дѣн гѣоанѣѣ дѣн вѣрѣте де о жѣпѣтѣатѣе, чѣеас; неавѣндѣ дѣпѣсѣ кавалѣрѣѣѣ дѣн дѣсѣтѣлѣ, трѣвѣлѣрѣѣ а се дѣпѣтоарѣчѣе дѣпѣпѣѣ, тѣлѣдѣлѣтѣндѣлѣсѣ а лѣва дѣн сѣтѣлѣжѣпѣрѣеле лѣгѣрѣлѣ рѣсѣскѣе шѣ о тѣлѣдѣѣшѣе де прѣзѣѣѣ, шѣ трѣмѣндѣлѣндѣ Чѣрѣлѣлѣѣ чѣеде ма

офервѣнѣ рѣгъчѣнѣ де тѣлѣдѣтѣрѣ пентрѣ стрѣлѣ-
чѣга вѣрѣнѣуѣ че аз рѣпѣрѣгат.

„Францезѣи аз пѣрдѣт дѣ ачеастѣ лѣпѣтѣ треѣ
офѣдерѣи шѣ доѣсѣте шѣсѣзѣчѣи солѣдѣи. [Аз авѣтѣ
шѣ 54 офѣдерѣи шѣ 1540 солѣдѣи рѣнѣдѣи. Цѣнералѣи
Канрѣверѣт шѣ Томас се афѣлѣ асемѣнеа рѣнѣдѣи.

„Оштѣрѣеа енглезеаскѣ а авѣтѣ 95 офѣдерѣи шѣ
1800 солѣдѣи рѣнѣдѣи; Отѣманѣи, 351 кѣ торѣдѣи шѣ
рѣнѣдѣи.

„Нѣрдѣреа Рѣнѣлор се рѣдѣкѣ ла 12,000 оа-
менѣи. Доѣ-шѣи-чѣнѣ-сѣте дѣн рѣнѣдѣи лор, гѣсѣдѣи
не кѣшнѣлѣ рѣсѣвоѣлѣлѣи, прѣкѣт шѣ шанѣте-сѣте
солѣдѣи лѣзѣдѣи вѣи, шѣ цѣнералѣи Чѣлкапоф шѣ Ко-
кѣноф асемѣнеа рѣнѣдѣи сѣ аз фѣкѣт прѣзонѣерѣи. Ко-
кѣноф сѣ а порѣнѣт ла Констанѣтинѣола не вѣсѣлѣ кѣ
ванѣор „Вѣлѣкан“. Чѣлѣлалѣт цѣнералѣ е не вѣрдѣл
вѣсѣлѣлѣи „Агамѣтѣнон“. Прѣзонѣерѣи чѣлѣлалѣдѣи сѣжѣт
не дрѣт.

„Сѣ аз лѣзат де ла вѣрѣжѣташ 9 тѣнѣзѣри, о тѣре
тѣлѣдѣтѣ де нѣшѣи, рѣнѣдѣи шѣ алѣте овѣекѣте. Хѣр-
тѣи фѣарѣте дѣнѣсѣнѣпѣтѣоре че се афѣлаз дѣн трѣсѣвѣра
прѣнѣдѣлѣи Менѣчѣкоф, прѣкѣт шѣ деосѣвѣте алѣте лѣ-
кѣрѣри алѣ сѣле аз кѣзѣтѣ дѣн тѣжѣнѣлѣе аѣлѣцѣилор.

„Оштѣрѣилѣе аѣлѣте сѣ аз ашезат не кѣшнѣлѣ рѣс-
воѣлѣлѣи сѣре а лѣа пѣдѣнѣв одѣхлѣ шѣ сѣжѣтѣ хо-
тѣрѣдѣи а тѣрѣде асѣвѣра Катѣчѣи сѣре а атака лѣ-
гѣрѣлѣ рѣсѣсѣкѣ че се афѣлѣ аколѣо.

„А се зѣрка не о дѣналѣтѣ товѣлѣ аша де вѣне
дѣтѣрѣитѣ де Рѣшѣи, а лѣа ачѣсте фѣортѣфикаѣдѣи дѣнѣтѣ
о лѣнѣтѣ де шѣеасѣе чѣеасѣри, есте о фѣанѣтѣ карѣ ва
фѣаче дѣн ачѣеастѣ вѣтѣлѣе овѣекѣт де адѣмираѣцѣе
знѣверѣсалѣе.

Дѣвѣнѣшѣи кѣ десѣвѣжѣрѣшѣилѣе ла вѣтѣлѣа де Алѣма,
ера преа фѣи рѣешѣте а гѣжѣдѣи кѣ Рѣшѣи дѣнѣи вор апѣра
а доа а лор лѣнѣе де дѣтѣрѣирѣи ашезатѣ ла Катѣча.
Дѣсѣнѣдѣжѣдѣвѣдѣи дѣнѣсѣт прѣнѣ кѣдѣреа лор де ла Алѣма,
афѣларѣт де ла вѣсѣлѣ „Фѣзѣри“ сосѣит ерѣи, кѣ фѣ-
цѣирѣ тѣдѣи шѣ се дѣсѣрѣ дѣнѣшѣтѣрѣлѣ зѣдѣрѣилор
Сѣвѣстополаѣлѣи.

Еатѣ пѣвѣтѣдѣилѣе адѣсѣе де зѣсѣлѣ стѣеамѣрѣ ен-
глѣзѣескѣ :

„Де ла Алѣма, оштѣрѣилѣе аѣлѣте се дѣндрѣнтѣарѣ
асѣвѣра Катѣчѣи; ачѣеастѣ позѣдѣилѣе ера пѣрѣсѣитѣ де
Рѣшѣи, елѣ лѣзарѣ дрѣтѣлѣ сѣре Сѣвѣстопола, трѣкѣжѣнѣд
не лѣжѣтѣ дѣтѣрѣирѣилѣе де Белѣвѣк, шѣ дѣнѣнѣд дрѣтѣлѣ
де Балѣаклава ажѣнсѣрѣ дѣнаѣнѣтеа пѣрѣдѣи де тѣазѣ-
зѣи а Сѣвѣстополаѣлѣи, кѣрѣзѣлѣа дѣнѣчѣнѣзѣрѣ аѣи фѣаче
дѣнпрѣсѣзѣрѣареа дѣн фѣорма корѣнѣлѣи де вѣоз. Дѣн
кѣнѣлѣ ачѣсте пѣчѣи зѣн ажѣтор пѣн поате сосѣи вѣрѣжѣ-
ташѣлѣи фѣрѣ а се лѣпѣта тѣи дѣнѣжѣи кѣ тоатѣ

арѣмѣа аѣлѣцѣилор. Порѣтѣлѣ е кѣ десѣвѣжѣрѣшѣилѣе вѣлѣ-
кат, шѣ чѣетѣтеа, прѣн зѣрѣтѣре е дѣнѣкѣсѣ шѣ не
зѣсѣкат, дѣн вѣжѣт оштѣрѣилѣе аѣлѣте пѣ аз а се тѣме де
пѣсѣкарѣивѣа вѣкѣлѣнѣи алѣ Рѣшѣилор.

„Кѣжѣнѣд оштѣрѣилѣе аѣлѣте се пѣзѣсѣрѣ дѣн тѣарѣн
де ла Алѣма ла Катѣча шѣ Сѣвѣстопола, афѣларѣт
не дрѣт пѣсте оштѣ тѣи каѣавѣре (лѣнѣзѣри) рѣсѣнѣтѣи,
пѣнѣзѣстѣилѣе дѣнѣтокѣнѣи ка кѣжѣт ар фѣи фѣост кѣнѣи иар
пѣз оаменѣи. Аѣлѣцѣи се гѣрѣвѣирѣ а лѣе дѣнпортѣжѣнѣта
кѣ чеа тѣи тѣаре вѣзѣлѣ-кѣвѣнѣнѣуѣ. Е пѣсте пѣжѣнѣдѣ
аѣшѣи фѣаче чѣне-ва о идеѣ, дѣсѣпре тѣлѣдѣтѣеа кѣшѣчѣ-
лор, а пѣшѣчѣилор, а рѣнѣдѣилор, а тѣжѣнѣдѣилор, а дѣн-
вѣрѣкѣжѣнѣтѣелор, а прѣвѣзѣиѣилор кѣиар че сѣ аз адѣнѣат
де не дрѣт, де ла кѣшнѣлѣ вѣтѣлѣеи шѣ пѣжѣтѣ ла
Сѣвѣстопола.

Гѣжѣнѣдѣнѣдѣсѣрѣ чѣнева ла позѣдѣилѣе де Алѣма че
Рѣшѣи апѣрѣаз кѣ 45,000 оаменѣи шѣ 120 тѣнѣзѣри, се
кѣнѣрѣнде де тѣрѣаре кѣжѣт пѣжѣтѣ фѣи лѣзатѣ де 30,000
оаменѣи. Нѣ е пѣчѣи зѣн оштѣ кѣвѣоскѣжѣтор де арѣта рѣс-
воѣлѣлѣи карѣе сѣ пѣн тѣрѣтѣрѣисѣеаскѣ шѣ сѣ дѣнкрѣ-
дѣнѣдезе кѣ дакѣ ачѣеастѣ позѣдѣилѣе ар фѣи фѣост апѣ-
ратѣ де о оштѣрѣеа фѣранѣзеѣ, сѣ аз енглезѣ, орѣи
тѣрѣкѣ де 45 тѣи оаменѣи, ар фѣи трѣвѣзѣит 150 пѣжѣлѣ
ла 200 тѣи оаменѣи ка сѣ о поатѣ лѣа. Ера о по-
зѣдѣилѣе дѣн чѣеа пѣлѣзѣте, шѣ кѣ тоате ачѣстеа пѣ
пѣжѣтѣ тѣжѣнѣтѣи не Рѣшѣи де о десѣвѣжѣрѣшѣитѣ дѣнѣвѣн-
цѣере. Мѣка тѣрѣлѣ де Арав-Тѣавѣасѣи, ла Сѣлѣстра,
апѣрѣратѣ де доѣ треѣи тѣи зѣтѣи Отѣманѣи, пѣн пѣжѣтѣ
фѣи лѣзатѣ де о оштѣрѣеа рѣсѣеаскѣ де 40 пѣжѣлѣ ла 80
тѣи оаменѣи. Ачѣсте кѣнѣпараѣдѣи сѣжѣтѣ инѣстрѣктѣивѣе.
Чѣне дар не вѣитѣор ва кѣтѣреа а тѣи порѣнѣи дѣсѣпре
пѣжѣтереа мѣлѣтарѣ а Рѣсѣеи, дѣсѣпре вѣравѣзѣра оштѣрѣи-
лор сѣле! Оштѣрѣилѣе аѣлѣте лѣ аз арѣтѣатѣ ла Алѣма че
фѣеа о арѣмѣе вѣтеазѣе шѣ вѣрѣдѣнѣкѣ де зѣн тѣаре рѣнѣзѣте

Прѣнѣдѣлѣ Менѣчѣкоф, карѣе акѣжѣтѣ пѣлѣтенѣте
атѣжѣт де сѣжѣтѣи дѣнѣжѣтѣфѣареа сѣ дѣн анѣл трѣкѣжѣт,
зѣчѣеа дѣн хѣрѣтѣилѣе сѣле кѣтѣре дѣнѣшѣратѣлѣ Нѣколаѣе,
кѣ кѣ о оштѣрѣеа де 45 тѣи оаменѣи шѣ кѣ позѣдѣилѣе
дѣнпрѣзѣитоаре де ла Алѣма, Катѣча, Белѣвѣк шѣ Сѣвѣс-
топола, пѣаре а се тѣме де лѣок де вѣрѣжѣташ. Шѣи
акѣжѣт, дѣн дѣсѣнѣдѣжѣдѣрѣеа сѣ, чѣере кѣжѣт тѣи дѣн
гѣравѣ ажѣтоаре, шѣ прѣнѣгѣрѣо фѣанѣтѣ пѣвѣзѣнеаскѣ, не
кѣжѣнѣд се афѣлѣ кѣ тоатѣ дѣнпрѣсѣзѣрат дѣсѣпре зѣ-
катѣ, кѣфѣжѣнѣдѣ вѣсе шѣ фѣрегѣте ла инѣтѣрѣеа Сѣвѣсто-
полаѣлѣи ка сѣ о дѣнѣкѣзѣ де тот, дѣн кѣт се афѣлѣ акѣжѣт
ка зѣн шѣоарѣче прѣнс дѣн кѣрѣсѣ. Де ва фѣи сѣжѣтѣи де
тоарѣте, апѣи е преа де кѣрежѣт кѣ ва сосѣи ла Констанѣтинѣола,
пѣн ка зѣнѣ дѣнѣжѣтѣфѣатѣ амѣвѣса-дорѣ, чѣи ка зѣн зѣнѣлѣит шѣ рѣнѣнѣат прѣ-

zonier. Че недеансь а лзи Dsmuzes! Че рьс-плътире.

Дитр'адевър нѣмени пз кредеа къ Рѣсія каре аменѣода Еврона дитреаръ, п'ар шти пѣкар дн зѣа де чеа маї mare прѣмеждѣ пентрѣ дѣнса съ се поарте дѣкаї ка о пѣдѣ де ал треїлеа ранг. Еа аре нѣтероасе опѣгѣри, дѣгрозѣгоаре флоте, шѣ пѣ ште фаче нѣмѣк къ дѣнселѣ; опѣгѣрѣле сѣнтѣ вѣтѣ прѣгѣтѣндѣнѣ шѣ флотеле став аскѣнсе. Еа пѣ ште ѣ лѣа нѣчѣ зна дѣн ачеле марѣ хотѣрѣрѣ че, дн мѣнѣтеле сѣврѣте, афлѣ чѣне-ва тот-дѣзна дн ѣнѣмѣле повѣле. Васеле де Севастопол, къ каре се мѣждреас атѣт де пѣлт ла Ст. Петерсѣвѣрг, се констрѣврѣ оаре къ атѣта кѣлтѣалъ ка съ стеа аторѣте пѣнѣ че фокѣл вѣрѣжманѣлѣ ва венѣ ка съ ле мѣстѣаскъ! Партизани аї Рѣсѣїе, вѣ с'а зѣс къ пѣтереа сѣ е дѣгрозѣгоаре; вої а'дѣ крезѣт'о; ведѣдѣ кѣт в'а дѣншелат, кѣт 'шѣ а вѣтѣт жок де вої.

Трѣжѣдѣсе де ла Алта дн Севастопол опѣгѣрѣле рѣсѣнтѣ аз арсѣ тоате сателе прѣн каре аз трѣкѣтѣ. Ачѣастѣ варѣварѣ пѣргаре е вреднѣкъ де дѣншѣї.

А-доа-зѣ дѣнѣ вѣтѣлѣа де ла Алта, маршалѣа де Ст. Арлод а дат порѣнѣкъ а се дѣче не Воспор солдѣдѣї рѣнѣдѣ; дн ачѣастѣ вреднѣкъ де аѣнѣте зѣ Васеле „Монтедѣзма, Алватрос, Оренѣкѣл шѣ Панама“ с'аз дѣсѣрѣчалѣт къ ачѣст транспорт. Авателе Ферѣї, дѣхонѣкѣл, а авѣт фѣрѣоаса мѣсѣе деї а дѣсоѣї пѣнѣ ла Констанѣинопол не ачѣшт-тѣрѣнѣмонѣї солдѣдѣї каре, чонѣртѣдѣї шѣ аконѣрѣдѣї де рѣнѣ, пѣ еспрѣмѣѣз де кѣт о сѣнгѣрѣ пѣ рѣре де рѣѣ, ачѣеа къ п'а пѣтѣт сѣжѣршѣ еснѣдѣдѣїа не каре атѣт де сѣлѣвѣт аз ѣнаѣгѣрат'о. Чеа маї мѣкъ пѣнѣцѣре пѣ с'а азѣт де ла дѣншѣї пентрѣ дѣрѣрѣле че сѣфѣреас. Тодѣї сѣнтѣ де зѣн кѣраѣїѣ шѣ авѣгѣраѣїе вреднѣче де мѣраре. Че де венѣраѣїе шѣ рѣкѣзонѣгѣндѣ патрѣїа е дагоаре зѣпор асѣменеа оаѣменѣ!

Франѣзѣїї рѣнѣдѣї дн пѣтѣр де 1500, шѣ Рѣ шѣї дн пѣтѣр де 350, сѣнтѣ кѣтѣадѣї дн сѣнтѣалѣрѣле Гранд-Шамп, Канѣдѣї, Долта-Бахче, Малтене шѣ Рамѣ Чѣлѣї. Рѣнѣдѣї Рѣнѣї сѣнт ѣвѣекѣгѣл чѣлор маї марѣ дѣгрѣїкѣрѣї еї прѣїнѣск мѣжѣгерѣле-рѣлѣїѣѣсе де ла прѣодѣї грѣчѣнтѣї, шѣ чѣї карѣ дн чѣтеазѣ дѣн вѣадѣ, сѣнтѣ дѣпортѣнтѣадѣї дѣнѣ рѣнѣлѣ рѣлѣїѣїе лор. Тодѣї сѣнтѣ конѣрѣншѣї де мѣраре пентрѣ асѣменеа толѣранѣдѣ шѣ пентрѣ дѣнѣрѣїрѣїе чѣле маї де ауроане че прѣїнѣскѣ.

Рѣнѣдѣї енѣглезѣї, дн пѣтѣр де 1,800, сѣнтѣ кѣтѣадѣї ла касарѣа де Сѣкѣтарѣї.

— М. Са Сѣлтанѣл шѣ мѣнѣстрѣї гѣверѣнѣлѣї дѣнѣпѣрѣтѣскѣ, каре ѣаз зѣн аѣа де вѣї ѣнѣрес ла сѣарѣа рѣнѣдѣїлор франѣзѣї шѣ енѣглезѣї. трѣнѣїѣѣ фѣарѣте, фѣарѣте дес ла епѣгалѣрѣїе зѣде сѣнт кѣтѣ-тадѣї ка съ афлѣ десѣре старѣа дн де ѣвѣнѣте а сѣнѣтѣдѣїї лор.

ІСБѢНДѢ МЕМОРАБѢЛѢ ПОРТАТѢ ДЕ АРМѢА РѢСѢСКѢ

дн 18. Августѣ 1854 сѣс десарѣтареа мѣнѣїѣе ромѣне Молдовене де рѣнѣї.

Сѣнт 14. лѣнѣї де кѣнд арѣтата рѣсѣскѣ дн пѣтѣр де 200,000 аз дѣнѣрат дн прѣнѣпѣлѣтеле да-пѣвѣїене. А еї дѣнѣтрѣдѣнѣре, дѣнѣкоаче шѣ дѣнѣколо де Дѣнѣрѣ, лѣфѣраѣдѣїїе де прѣвѣїанѣт, де фѣрѣцѣѣ, де лѣмѣне де арс шѣ де дѣрат, транспортѣрѣїе шѣ дѣнѣтрѣдѣнѣреа осѣпѣталѣлор, фачѣреа подѣрѣїлор пѣсте рѣїрѣї, шѣ орѣ каре трѣвѣїнѣде, аз фѣосѣ дн сарѣїна гѣверѣнѣлѣї лѣкал шѣ а лѣкѣїторѣїлор, фѣрѣ ка Рѣсѣїа сѣ фѣї кѣлтѣїт такар зѣн ван, каре лѣкрѣ е тѣрѣтѣрѣїсѣїт де лѣнѣса тотале прѣн дѣарѣ а монѣдѣї Рѣсѣїене; дн тѣїпѣ че, манѣфѣстѣл пѣлѣїкат дн пѣтѣле Імператѣлѣїї Нѣколаѣ, прѣмѣїтез, къ тоате сѣ вор пѣлѣгѣї къ ванѣ гата шѣ къ аѣторѣїгѣдѣїе рѣсѣнтѣї пѣ се вор аѣестѣва дн адѣнѣїстраѣїїеа дѣн лѣнѣтѣрѣ; тоатѣ окортѣїреа се афлѣ дн тѣ-на дѣнѣралѣлор сѣї, карѣї дѣспѣнѣеаз де фѣїнанѣе, де дѣрегѣторѣїї, де ранѣгѣрѣї шѣ де прѣѣсѣсѣрѣї.

Сѣре а пѣнѣ дн лѣкрѣре рѣтраѣдѣреа стрѣте-їкѣ а арѣїїеї пѣсте Прѣтѣ, есте маї пѣлт де о лѣнѣї де кѣнд 60,000 каре къ агѣдѣї лѣкѣїторѣї, рѣ-нѣдѣїї де ла лѣкрѣлѣ кѣтѣнѣлѣїї не'їчѣтат транспортѣазѣ шѣї де волѣнавѣї, вагаѣе шѣ пѣнѣстѣратѣ апро-нѣїентѣрѣї адѣнѣгѣ дѣн авѣїїе прѣнѣпѣлѣте прѣн кѣнѣрѣї сѣїнѣїе. Рѣколѣа пѣрѣсѣїтѣ, пѣтѣрезѣле не кѣтѣнѣ; вѣ-тѣле лѣвѣїте де епѣїзоотѣїа, че с'аз дѣнѣрѣдѣс де кѣ-рѣнѣїїї рѣсѣнтѣї, пѣр къ мѣїле. О марѣ парѣе а арѣїїеї трѣче Прѣтѣлѣ, дар зѣн корѣпѣс дѣсѣнѣшѣїтор конѣнѣнѣрат не лѣнѣгѣї Іашѣїї, фаче фрѣнт сѣре Бѣкѣ-вѣїаа.

Зѣїа де а пѣрѣїї Молдова дн зѣн саз дн адѣт кѣн апроѣїїнѣдѣсе, пѣтереа прѣѣекѣтоаре, каре ла аѣнѣл 1812 маз дѣсѣнѣїѣтѣ дѣнѣтѣтѣ дѣн дѣарѣї, шѣ де агаѣче п'аз дѣнѣтѣт а о асѣїрѣї шѣ а о дѣморѣ-лѣїза прѣн шѣї де кѣнѣрѣї, аз дѣкѣзѣнѣнат а са лѣкрѣре прѣн о тѣсѣрѣї, не каре Еврѣола шѣї ісѣторѣїа о ва

жздека. Дела а еі реформъ 1832, Молдова аз авът 2 ескадронае, де кавалеріе ши о батеріе рѣн-дѣитъ а машинѣ ordina ши линіштеа дн деаръ, фортареа ачестеі трѣне аз цинѣт шлате милионае ши остепеле; днсъ, еа ресинздеа ла аугментареа пѣвликъ дн прѣвиреа дисциплинеі ши а вѣнеі сале днфѣдомері. Дн адѣвнл ретрацереі лор, Рѣшиі аз хотърѣт а линсі пе деаръ де ачест спрѣдн неапърат а админістраціеі. Шефл миліціеі хатманл N. Маврокордато, фз днсърѣнат де а днпъртѣпн миліціеі асть дналъ хотърѣре, каре тѣсъръ аз спѣтѣнтат пе пѣвликъ еспѣс ванделор греко-славе де ставрофоріі че кѣтріеръ деара; дар милітаріі молдовені аз декларат тоді днтрѣн глас къ, де вѣнъ воіе пѣши вор пѣрѣсі деара. —

Рѣшиі пѣ с'аз трас днапоі д'инайтеа вѣеі асѣ-тинеа декларациі ши ах лѣат тѣсърі спрѣ а сѣт-палні порѣнка. Комісарл естраординар, генералл Бѣдверг, аз терс дн 14/26. Авъст ла касар-тіе, перспективіі команданці іаз днредошат рапор-тл тѣртѣрсітор хотърѣреі де а пѣ се дѣче де кѣт кондѣшн дн пѣтере. Капітанл Г. Філінеско, командантл артилеріеі днтрѣват аспра мотивелор ачестѣі рефѣсз, аз декларат къ, миліціеа, органи-затъ дѣпъ ашезѣтѣнтл дѣреі, аз денѣс жѣрѣтѣнт де а о серві пѣтл дн пѣзиторъ, чѣтаціа вѣеі леці, каре ар фі днконтразічере къ воіцда Царѣлѣі есте дн крѣмен де лежа маіестате, дрепт каре, зн асѣтине ашел, аз днфѣриат пе генералл Бѣд-верг кареле, зігѣндѣшн демпнitateа, пѣсѣсе тѣпа аспра ачестѣі жѣне офіцер молдован, че лѣз дѣтѣнат къ зіса: Нѣ тѣ атіңче, къ ши еѣ сѣнт офіцер ка ши екс. Воастръ. Атѣта аз фост дѣстл спрѣ ал трѣміте ла прѣнсіоаре, аменіңдѣндл днкъ къ ва фі жѣдекат ши днпѣшкат. Днсъшн аз черѣт іострѣкѣдіі дела прѣнцл Горчакофф че се ала ла Фокшані, дѣпре каре дн 18/30. Авъст, аз хотърѣт але ши пѣне дн лѣраре. —

Шефл миліціеі аз прѣміт ordn де а прѣгѣті пе солдаци пѣптрѣ алор пѣрѣдѣре, дар ачестіеа жѣраръ дн пѣоз къ пѣтл тѣрѣдіі вор лѣса деара ши с'аз варікадатъ дн а лор казармѣ; атѣчі, ва-рон Остенсакен аз лѣат тѣсѣрїе сале; апроане де 20,000 солдаци рѣшн саз пѣс дн мѣшкарѣ; стра-теле прѣнціпале ши піаѣеле кът ши піада палатѣ-

лѣі знде се афл казармїіле с'аз окѣнат мїлітѣ-реште. Командантл ашеф къ комісарл естраор-динар, къ тѣлді генералі аз статъ кълѣрї дн мїжлокѣл кѣрѣеі палатѣлѣі. Колонелл Кафенці (тѣскал, тѣрк де орїціне) ши командант ескадрона-пелор молдовене, жѣрѣндѣсе пе сѣлет ши пе копїі кѣткъ де време че пѣ воесѣз а терѣе дн Росіа оштенн лѣі денѣнъ пѣтл армеле ши калї; 120 дн ачестіа, аз пѣс пѣза пе кал ши кълѣрї аз презент дн тезл а 10,000 рѣшн ши 2 батерїі, акѣрора тѣсѣрї цїнеаз фїгїлѣрїе аупнсе. ши авѣрѣ кѣра-цл дн фаѣа вѣеі арміі, дѣпъ 3 сотадїі че лі саз фѣкѣт де Бѣдверг, а деклара дн фаѣа лор къ пѣши вор лѣса деара дѣкѣт пѣтл днпншн де ваіонере! Атѣчі ле с'аз маі дат днкъ о жѣрѣндѣ къ, се вор тѣлѣемі де денѣнереа армелор. Ка-фенці командъ сѣ дескалече ши дн ачелз мнѣт баталїон рѣсеск днторкъ армеле дн фаѣа лор, цїнтїнд ла знї аспра лѣнчерїлор пострї. Дн тоатъ времеа кѣнд іі денѣнеа армеле стѣндарѣл націонал с'аз лѣат де казачї прѣкѣт ши калї; еар лѣнчерї ши тѣварїі, къ капетеле гоале зрѣадї фїнд де аї лор кал ши де батерїа че есте зн дар а Сѣлтанѣлѣі, саз тѣнат дн тезл ачестеі пѣ-терї зрїеше, дн тезл къпекѣлѣі казачїлор, зр-ціеі ши а лѣкрѣтѣрї пѣвлїче!! Баталїонл де інфантеріе че се ала дн товерѣла Копоз, везїнд калкареа жѣрѣтннгелор крештїне, с'аз днпрештїет де сіне, днкът асѣзі деара се афл еспѣс ла мїі де прѣмѣждїі. Марѣ театъ зрїеазъ пѣптрѣ бравлл капїтан Філінескъ, кареле пѣптрѣ ачест акт де патриотїзм поате фї днпѣшкат саз тѣнат дн Сїверїа. Есте марѣ днгрїжаре пѣ кѣтѣва Рѣ-шн сѣ рѣдїче ванї дн каса пѣвлїкъ ши деносїтеле де кѣтѣва мїліонае, дн сокогѣала а 12 мїліонае че прѣгїнд дела деаръ, ка о дѣсѣзнаре а ресѣ-лѣлѣі лор дн Бугарїа. Ачест факт есте де ажѣне спрѣ а арѣта дн адеверата лѣтннъ, прїнціпале де протекціе каре Росіа аплїкъ дн асѣт деаръ ши де а пѣденсі пе локѣиторї пѣптрѣ сїннатїеа че о тѣртѣрсіеск кѣтрѣ пѣтерїле аліеате, а лор тѣн-тѣгоаре. —

Дн авонат іешан.

(Bezi ши Gazeta din Авъстѣ ши Септемвре а к.)